

L'OPINIÓ

Es més una
qüestió d'aplom,
que de plom.

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 - Any IV-Núm. 44 - Barcelona, divendres, 24 juliol 1931. Impremta: Tallers, 49 - Preu: 10 cèntims

La nostra batalla

La sessió celebrada dimecres passat a l'Ajuntament de Barcelona, cap i casal de Catalunya, pot qualificar-se d'històrica. Per amonició, sense ni un vot en contra, els regidors de la República varen aprovar l'Estatut que la nostra terra es dona com a llei.
Us heu fet càrrec de la transcendència d'aquesta decisió? Si en la capital de Catalunya, que és on són més vives les lluites polítiques i socials i on hi ha gent de més diverses procedències, tots els regidors que el poble ha elegit democràticament són partidaris de l'autonomia de Catalunya, és ja indubtable que de cap a cap del país no hi haurà ni un sol Ajuntament que no es faci un honor d'aprovar la nostra llibertat.
La batalla plebiscitària dels Ajuntaments pot, doncs, considerarse guanyada.
És per això que els nostres esforços han ja d'adreçar-se tot seguit a l'obtenció d'un triomf igual en el referèndum del dia 2 d'agost.
Si la primera era una batalla a porta tancada, entre regidors, en el si de cada Ajuntament, aquesta segona és una batalla a ple aire a la qual s'han de fer un deure ineludible de prendre part tots els bons catalans.
Per segur que ens sembli el triomf, no ens sabem estar ni ens cansarem de recomanar als nostres amics que s'allistin des d'aquest moment com a voluntaris en aquest combat cívica, tan decisiu, que va a lliurar la nostra pàtria.
No és pas l'enemic de fora que hem de combatre. És l'indiferentisme, l'escepticisme, la ignorància d'alguns dels nostres conciutadans.
Fem-nos, doncs, un deure de desvetllar la consciència dels nostres amics, i en les lletres que escrivim i en les converses que tinguem, fem que hi traspuï el nostre entusiasme, la nostra fe en el destí que ha de resoldre's en aquesta hora històrica.

Qui no vota l'Estatut de Catalunya vota contra la República Espanyola

Importants declaracions de Macià al periòdic "La Liberté"

París, 23. — El periòdic "La Liberté" publica, en primera pàgina, unes declaracions fetes al seu enviat a Barcelona, pel senyor Macià.
En opinió del senyor Macià, el projecte de Constitució respon sobretot a l'opinió de diverses personalitats, entre elles alguns ministres.
El senyor Macià creu que la majoria del poble no admirà mai l'establiment d'una República unitària, que no podria crear una Espanya nova. A més, és necessari tenir en compte l'Estatut català, l'esperit del qual és clarament autonomista.
El periodista preguntà al senyor Macià quina seria la seva actitud, si l'Estatut era rebutjat a les Corts.
El senyor Macià respongué:
— No m'he ocupat d'aquesta eventualitat, perquè sóc optimista.
Els catalans han expressat la seva voluntat quan els fou interrogada, i Espanya, que està animada d'un esperit de justícia i democràcia, s'absoldrà de discutir l'Estatut.
El coronel senyor Macià afegí que l'autonomia de Catalunya no és susceptible de crear dificultats des del punt de vista internacional.
Nosaltres — seguí dient — no som separatistes més que per a llibertar-nos de l'antiga Espanya que ens ha oprimat. Si volem ésser lliures, és per a poder aportar la nostra força i la col·laboració a totes les provincies espanyoles i a tots els altres pobles lliures de tot el món.
Pensem ésser — acabà dient — els artesans de l'Espanya nova, basada en el principi d'una àmplia Federació. — Fabra.

El President de la Generalitat ha facilitat a la Premsa la nota següent:

«Mai Catalunya, de la pèrdua de les seves llibertats ençà, no havia passat moments tan greus per als seus destins, com els d'ara. Ens trobem en ple període constituent. El referèndum popular que, el dia 2 del mes vinent, tindrà lloc a Catalunya i pel qual el nostre poble ha de votar l'Estatut, té una transcendència històrica i crea unes responsabilitats tan grans que cap català, sigui de l'estament que sigui, pot defugir-les.
Amb l'Estatut assegurarem les llibertats de Catalunya i el que pugem resoldre'ns per nosaltres mateixos tots els problemes del nostre Govern. Per això, com més conflictes socials i de qualsevol altre caràcter se'ns presenten, més desig sento que la implantació de l'Estatut sigui ja un fet, per a poder-los resoldre com nosaltres voldríem, amb les facultats que ara encara no tenim i que faran que els resolguem segons els nostres costums, les nostres característiques segons la nostra mentalitat i la nostra manera d'ésser.
Aquest desig se'm converteix, per moments, en una certa temença davant l'agreuiment dels problemes del treball que pogués retardar la votació de l'Estatut, temença, però, que no m'ha fet perdre un sol moment el meu optimisme que em fa creure que Catalunya és prou forta per a sortir-se de tot.
Quan un poble es troba en els moments decisius en què es troba avui Catalunya, un sol dia d'atur en el camí de les seves reivindicacions pot resultar fatal. Es, pensant en això, que em crec en el deure, com a president de la Generalitat, d'adreçar-me a l'opinió i demanar als d'un costat i als de l'altre un armistici, una treva que faci que res no deturi que l'Estatut sigui ben aviat un fet consumat. Ho demano perquè així crec que convé als interessos materials i morals de Catalunya i als dels altres pobles d'Espanya. Ho demano perquè sigui ja Catalunya qui pugui intervenir en la resolució de tots els problemes en plenitud de facultats i com a element de Govern no es basarà en altre esperit que el de la concòrdia, de la llibertat i de la justícia.
Que pensi tothom que podem fer perill, per no tenir una breu espera, el que tants anys ha costat d'aconseguir. Que no oblidí tampoc ningú que certs ambients que creem amb les nostres inquietuds són terrer abonat a les provocacions i a l'actuació d'elements reaccionaris vergonyants que, si poguessin, restaurarien les institucions que hem enderrocat per sempre.
Deixeu que arribem a constituir-nos i creguem que Catalunya sabrà inspirar-se en els principis de la més estricta justícia, en la resolució de tants i tants problemes angoixosos que avui ens inquieten.
No vull deixar de declarar que és inexacte el que certs elements, amb no prou bones intencions, han fet córrer dient que jo aconsellava certs estaments que no paguessin el lloguer de les cases on habiten. Jo el que he dit més d'una vegada és que, quan ens manarem nosaltres mateixos, un dels primers problemes que enfocarem amb més urgència és el de les cases per als obrers, el de les cases de repòs, el de les cases de convalescència i altres institucions de caràcter social que tanta manca fan a casa nostra. El que sí farem és millorar aquestes lleis, promulgar-ne de noves que assegurin la igualtat en la justícia i abolixin els privilegis.
Per això torno a pregar, invocant el nom de Catalunya, i del seu esdevenidor que està en joc, i el dels seus fills, siguin d'un o altre estament, que tothom sàpiga tenir el seny que exigeixen els moments aquals. Que pensin, els patrons i els obrers, que si avui no sabem desprendre'ns d'apassionaments (amb l'agreuiments que ja estan els problemes econòmic i social per raó de la crisi que passen tots els pobles del món en aquest sentit, si hi ajuntem encara la que comporten els primers moments de reorganització d'un poble desorganitzat durant segles per un dels règims més despòtics i tirans que s'hagin conegut) correm el risc de llançar el nostre país a la misèria material i a tots els perills d'ordre moral que aquesta comporta.
Per Catalunya, doncs, per les seves llibertats, per la resolució justa i immediata dels seus problemes socials, per tots els que treballen que foren els que sofririen més aviat d'aquesta crisi i per l'afiançament del nou règim d'Espanya, us demano que reflexioneu sobre la responsabilitat que en aquests moments pesa sobre tots i que obreu en conseqüència. Que volent guanyar, per impaciència, moments, no perdéssim anys. Que la impaciència d'un dia no ens costés una nova tirania que tornés a durar segles. Tot menys tornar un pas enrera del que ja hem avançat en el camí de la llibertat i de la justícia.»

Lleis d'excepció, no!

Francesc Macià ha dit que si la llei de defensa de la República és una llei de simple repressió, haurà de manifestar la seva oposició a la mateixa perquè pugnarà amb els principis que propugna. Lluís Companys el cap de la minoria de l'Esquerra Republicana de Catalunya al Parlament, ha manifestat a Madrid el mateix criteri: lleis d'excepció, no.
Des del primer dia que vàrem veure la manera de comportar-se del Ministre de la Governació, vàrem dir que els conspiradors de San Sebastian s'havien equivocat en conferir-li una cartera de la responsabilitat d'aquesta.
La República no ha vingut per a dictar lleis d'excepció ni per a fer repressions cegues contra aquells que no siguin grats a un senyor del Govern. La República ha vingut a fer la revolució legal, i quan estan oberts els camins del dret i de la legalitat per a tots els ciutadans, tant els de dalt com els de baix, ningú no té dret a prendre altres camins, i si algú ha de donar l'exemple ensenyant que s'han de seguir els camins de la llei, i que no s'han de prendre els camins de l'arbitrarietat, és precisament aquell que ocupa càrrecs de Govern i de responsabilitat.
La República no és un règim en el qual siguin possibles les lleis excepcionals ni les repressions fredes, sense responsabilitat. Això era la monarquia, i precisament perquè tothom respongui davant d'unes lleis hem tombat aquell règim i hem proclamat la República.
La llei de defensa de la República s'hauria hagut de dictar l'endemà mateix de proclamada. Hem dit una llei. Sota les seves malles hi haurien caigut els agitadors monàrquics, com els de tots els altres sectors que volen aprofitar-se de la nostra revolució per a fer-hi el seu fet.
Nosaltres estarem sempre al costat d'una llei de defensa de la República, però, no admetrem cap llei d'excepció, cap disposició simplement repressiva.
L'apellació als sistemes d'excepció, que pel que es desprèn de diverses manifestacions del ministre de la Governació, té el propòsit de fer, demostra simplement que ha estat fins ara un home inepte per tenir la cartera de la Governació, des del qual Ministeri ha disposat de tots els recursos legals per mantenir els ciutadans dintre de la llei i per aplicar les sancions també legals contra els que en vulguren sortir, sense necessitat d'apellar a mesures d'excepció. El propòsit del ministre d'apellar a la llei de fugues i a la detenció en massa i a cegues dels Comités de vaga quan es produïren actes de sabotatge d'origen desconegut, la seva indicació a la força pública de fer foc sense avisar quan sorprenguin aquells actes de sabotatge, mentre hi ha unes lleis que estableixen unes determinades sancions contra aquests delinqüents, incapacita el senyor Maura per seguir ocupant la cartera que ocupa.
La República vol dir Govern de responsabilitat. Vol dir responsabilitat dels que governen, en l'aplicació de les lleis, i responsabilitat dels governats, als quals han d'ésser aplicades estrictament i sense remissió les sancions a què es facin creditors, si han infringit aquelles lleis.
El sabotatge ha d'ésser perseguit irremissiblement. Els sabotejadors han d'ésser castigats. Hi ha lleis que sancionen aquest delictes. Que s'apliquin amb tot el seu pes. Tota l'opinió pública, tota, amb els mateixos obrers, es posarà al costat dels governats que apliquin les lleis penals, fredament, sense interin-se, contra els que n'han infringit d'altres. Però el país no tolerarà que en règim republicà un senyor, perquè ocupi una cartera al Govern, imposi les disposicions que el seu malhumor li dicti, sense cap responsabilitat, sense que les Corts les hagin aprovades.
Si s'han comès determinades infraccions legals en l'ordre social, es deu a què des de que està proclamada la República no tenim ni ministre de la Governació ni ministre del Treball.
Els obrers desitgen tenir unes lleis que els emparin; mentre aquestes

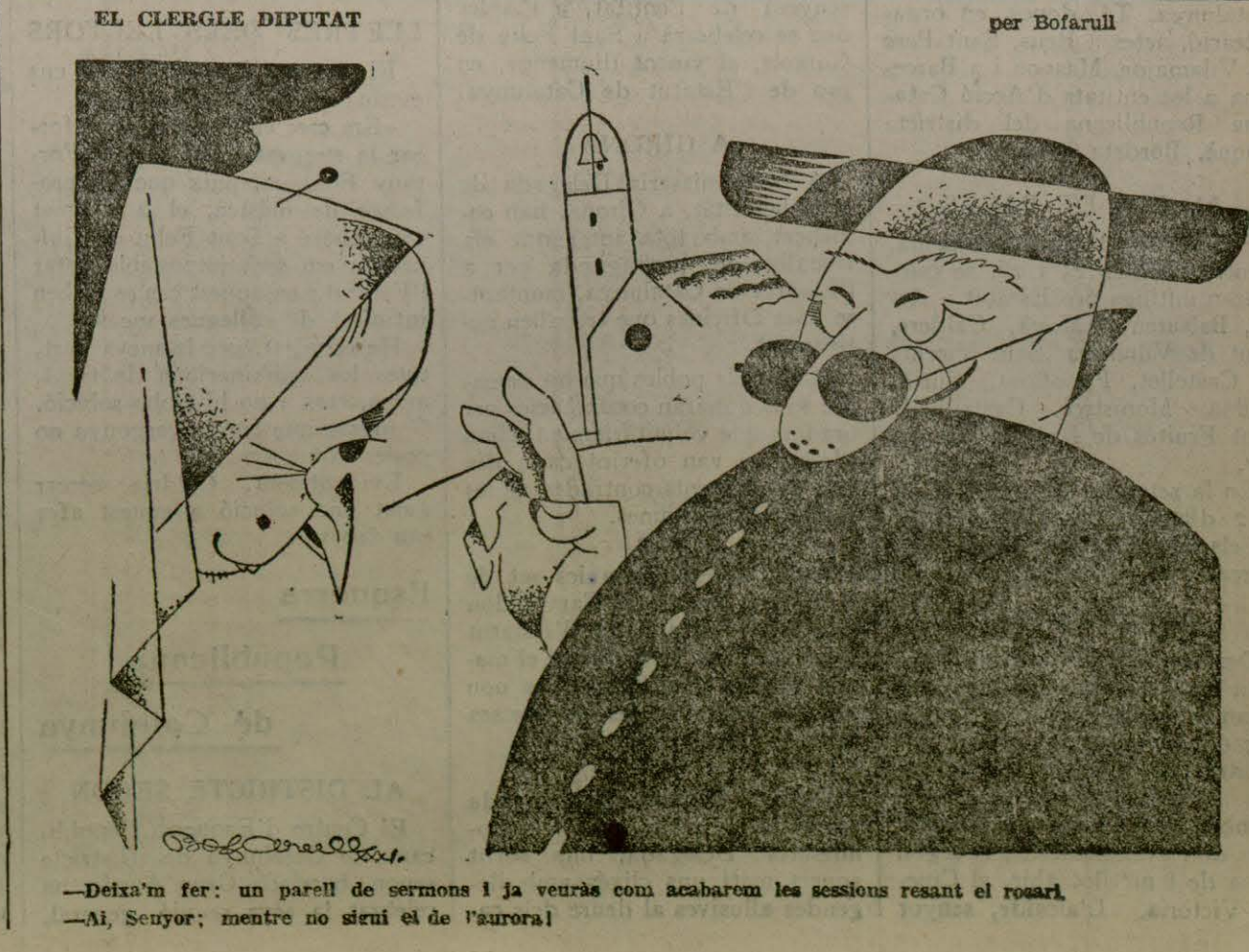
no són una catàstrofe i un desastre! Però això passarà, si més no a Catalunya, tan aviat com la vida política es normalitzi i el repòs torni a asperita. Però el bon-janisme d'oligàrquies d'abans, la putrefacció feixista i noucentista, l'arrossegament vergonyant de tants residus d'aburguesament cordial i mental, això no tornarà més. La gran onada netejadora de la Revolució Catalana s'ha encarrugat i s'encarregarà cada dia més de normalitzar la nostra vida intel·lectual de catalans cent per cent d'homes que vivim de cara al món amb els peus i l'ànima clavats a Catalunya, i que tenim de la vella catalanitat i del nou catalanisme un concepte universal. Els temps anteriors tornaran mai més, car nosaltres els lluitadors heroics i estòics, els uterats pures que durant anys i anys havíem suportat amb el pit nu i les espatlles amples tota mena d'abusos de calúmies, les injustícies i de sotfergacions, són ací, al peu del canó com sempre, per privar que tornin.
Quin serà l'estil revolucionari? Haurà, realment, un estil revolucionari? La França revolucionària llurà a la guillotina les testes sublims de la volterla i de Chénier, afirmant que la República no hi calien guàrdies ni poetes. L'estil de Lavolader era lliure, turgent, cristià. El de Chénier, en canvi, era pompós, avellutat, secularíssim. Quin era, d'ambdós, el veritable estil revolucionari? Per al homes d'aquell temps, cap. Per nosaltres, ambdós. Jo crec que el veritable estil revolucionari serà, i res més, un estil intel·ligent. Sempre, doncs, que el món és món, l'estil literari ha vacil·lat entre el populisme i l'academicisme, entre la llengua vulgar i la llengua sàvia. La Revolució Catalana i el seu estil no seran una excepció.
Cal, però, sobretot, que els intel·lectuals catalans no abandonin les posicions conquerides. L'intel·lectualisme català és quelcom molt més pur i més important que l'art de passar-se la vida fent xistes de capella al jardí de l'Ateneu, per antologiar-los després a les pàgines sublims de «El bè negre». Cal matar d'una vegada per sempre l'esperit de paròdia i de niciesia, tot aquest val·fogonisme i pitarrisme, aquesta xaroneria, tan català per dissort, que ens esguerra i ens esterilitza els actes més nobles. Quina pena no fa, al costat del gest noblíssim d'un Macià i els seus homes, la exacerbació dels defectes més vils de la raça! Convé procurar que a l'hora històrica de la naixença de l'Estatut de Catalunya, no pugui dir-se que els llibres no es venen, i que les publicacions serioses tromollen, i que els intel·lectuals són en moren de misèria, mentre purs protegits liberalment els esin trabajoes...
Uniu-vos, intel·lectuals de Catalunya! A vosaltres pertoca formar el quadre davant del nou catalanisme que està naixent entre el dinamisme transcendental d'aquests dies únics que estem vivint!
Ho exigeix la suprema salut de la República i de la Revolució Catalana!

Intel·lectuals de Catalunya, uniu-vos!

La Revolució Catalana planteja d'una manera clara i neta la qüestió intel·lectual que tant ens apassiona, tant cant una època i obrint-ne una altra. La data del 14 d'abril, el cop genial de Francesc Macià en proclamar la República Catalana, significa per tots nosaltres, escriptors de Catalunya, la renovació completa d'un aire enrurit i la purificació d'un ambient coromput que s'havia anat tornant irrespirable. Durant anys i anys hem combatut el catalanisme en nom de la catalanitat. Una de les premisses fonamentals del meu concepte sistemàtic de l'academisme ha estat sempre la destrucció del vell catalanisme hispòrtica i apatumat (verges prudentes de la «Lliga», verges fàtues de l'Acció) en nom d'un nou catalanisme pur que un dia o altre hauria de néixer. Múltiples símptomes més o menys concrets ens permeten creure que aquesta ratxa purificadora, que aquest nou catalanisme ja és quelcom més que un gèrmel. La tarda i la nit del 14 d'abril, pels carrers de Barcelona s'hi respirava millor. Ara, al cap de tres mesos, tenim ja la sensació de que tota una llarga època de ficcions polítiques i patriòtiques, mixtificacions revolucionàries, manipulades a l'ombra del nom sagrat de Catalunya, jocs d'entre bastids que als intel·lectuals purs ens feien caure la cara de vergonya, s'han enfonsat per sempre més. La República Catalana liquidava i escombrava tot l'espòr conservadorament botiguerec d'un quart de segle. Qui vulgui salvar-se, haurà de salvar-se amb les pròpies forces. De Valentí Almirall a Francesc Macià, passant per Prat de la Riba i Cambó, molta feina ha estat feta, transformada i superada. Avui, les pistes són netes i els camins lliures de brossa. I l'escriptor que d'ara endavant no treballi a cor obert, serà perquè no vol o perquè no pot...
Crisi del llibre català? No! En tot cas crisi del llibre en general. Al públic d'ara, certament, li interessa més la lectura ràpida del diari que la lectura del llibre. Però el fenomen anti-llibre és general. A èpoques agilitades corresponen sempre encalliments en el negoci del llibre. L'edició castellana, francesa, italiana, està literalment en ruïnes. No es venen llibres, ni a Catalunya ni a l'estranger. Les Amèriques, mercat de refugi i de salva-

VIATGE DE LA "VICTORIA"
El proper diumenge dia 26 tindrà lloc a Sant Feliu de Guíxols l'aplec a favor de l'Estatut de Catalunya amb l'assistència del Director del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, celebrant-se un gran miting a la Rambla de Sant Feliu.
Per a passatges i detalls: Centre E. R., Marquès del Duero, 65; Viatges Blaus, Rambla de les Flors, 15, principal; Casa Vilaró, Ferran, núm. 14.

Hi haurà qui per conveniència d'estiueig renunciarà al goig de votar la llibertat de Catalunya? És possible que hi hagi persones que s'estimin tan poc?

A. ESCLASANS